

MOOC ?

MOOC เป็นคำย่อจาก **Massive Open Online Course** คือรายวิชาหรือบทเรียนออนไลน์ในระบบเปิดที่ออกแบบรองรับผู้เรียนจำนวนมากเปิดโอกาสให้ทุกคนที่สนใจในรายวิชานั้นๆ สมัครเข้าเรียนได้โดยไม่มีเงื่อนไขและค่าใช้จ่าย จึงเป็นแหล่งความรู้ออนไลน์สำหรับผู้เรียนที่สนใจทุกคน

ทำไมต้องมีมาตรฐานและแนวปฏิบัติ

- การพัฒนารายวิชาจำเป็นต้องมีกระบวนการทำงานในแต่ละส่วนที่เกี่ยวข้องสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ มาตรฐานและแนวปฏิบัติจึงเป็นแนวทางการทำงานให้มีคุณภาพที่ยอมรับได้
- การดำเนินการตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติการเรียนการสอน MOOC จะทำให้มีรายวิชา MOOC มีคุณภาพการเรียนการสอนเป็นที่ยอมรับได้ทั้งในระดับประเทศและนานาชาติที่จะสามารถเปิดรับผู้เรียนนานาชาติได้ (กรณีมีการแปลภาษาท้องถิ่นเป็นภาษาสากล)

ใครบ้าง...ต้องรู้มาตรฐานและแนวปฏิบัติการเรียนการสอน MOOC

- ผู้บริหารโครงการระบบการเรียนการสอน MOOC** ระดับประเทศ หน่วยงาน และสถาบันการศึกษา รวมถึงภาคธุรกิจ
- นักวิชาการ** ในหน่วยงาน ที่ดูแลบริหารจัดการโครงการ MOOC ระดับประเทศ และระดับสถานศึกษา
- ผู้สอน** ที่จะผลิตรายวิชา และสอนด้วย MOOC
- นักเทคโนโลยีการศึกษา/ผู้เชี่ยวชาญการผลิตสื่อ** และฝ่ายสนับสนุนการผลิต และจัดการรายวิชา MOOC
- ผู้เรียน** ที่ต้องการเปรียบเทียบมาตรฐานการเรียนการสอนและใช้ประโยชน์จากการรับประกาศนียบัตรเพื่อใช้เป็นหลักฐานการเรียนรู้

ดาวน์โหลดเอกสาร

ปราวีณา สุวรรณลิขิต และเสมอภากรณ์ โสภณศิริรักษ์. (2560). มาตรฐานและแนวปฏิบัติ การเรียนการสอน MOOC ที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ. กุณสนับสนุนจากโครงการพัฒนา มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยเพื่อการจัดการเรียนการสอนในระบบเปิด (ThaiMOOC) ภายใต้โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ดาวน์โหลดมาตรฐานและแนวปฏิบัติ <http://mooc.thaicyberu.go.th/standard/>

10 มาตรฐานที่จำเป็นสำหรับ MOOC

Massive Open Online Course

ระยะ 1

ระยะข้อตกลงการพัฒนารายวิชา
มาตรฐาน 1 - 2

มาตรฐาน 1
โครงสร้างรายวิชา
มาตรฐาน 2
ความพร้อมของบุคลากร

ระยะ 2

ระยะการออกแบบและพัฒนารายวิชา
มาตรฐาน 3 - 7

มาตรฐาน 3
การออกแบบการเรียนการสอน
มาตรฐาน 4
เนื้อหา
มาตรฐาน 5
สื่อการเรียนรู้
มาตรฐาน 6
การสื่อสาร
มาตรฐาน 7
ลิขสิทธิ์และครีเอทีฟคอมมอนส์

ระยะ 4

ระยะการเปิดสอนรายวิชาในระบบ
มาตรฐาน 9 - 10

มาตรฐาน 9
ผลการจัดการเรียนรู้
มาตรฐาน 10
การปรับปรุงพัฒนา

ระยะ 3

ระยะการประเมินผลรายวิชา
มาตรฐาน 8

มาตรฐาน 8
การสนับสนุนผู้เรียน

มาตรฐาน 1 โครงร่างรายวิชา

ตัวบ่งชี้

- 1.1 มีคำอธิบายรายวิชาและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
- 1.2 ระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา จำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ และระดับเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียน
- 1.3 ระบุวิธีการประเมินและเกณฑ์การประเมิน

มาตรฐาน 2 ความพร้อมของบุคลากร

ตัวบ่งชี้

- 2.1 ผู้สอน
 - 2.1.1 ผู้สอนมีทักษะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนรู้ออนไลน์
 - 2.1.2 ผู้สอนมีคุณสมบัติความรู้ทางวิชาการและการสอน หรือประสบการณ์ที่แสดงถึงความเชี่ยวชาญ
- 2.2 บุคลากรฝ่ายสนับสนุน
 - 2.2.1 มีบุคลากรฝ่ายสนับสนุนช่วยการออกแบบและผลิตบทเรียน
 - 2.2.2 มีผู้ช่วยสอนเพื่อช่วยสนับสนุนการสอนออนไลน์ และติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

มาตรฐาน 3 การออกแบบการเรียนการสอน

ตัวบ่งชี้

- 3.1 มีการจัดโครงสร้างเนื้อหาเป็นลำดับสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และจำนวนเนื้อหาสัมพันธ์กับระยะเวลาเรียนรู้
- 3.2 มีกลยุทธ์การสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 3.3 มีการวัดและประเมินผลด้วยกระบวนการหลากหลาย ทั้งการประเมินเพื่อการพัฒนาและการประเมินเพื่อตัดสินผล
- 3.4 มีการทดสอบและประเมินรายวิชาในระบบก่อนเปิดสอน

มาตรฐาน 4 เนื้อหา

ตัวบ่งชี้

- 4.1 เนื้อหามีความถูกต้อง
- 4.2 เนื้อหาสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เชื่อมโยงกับประสบการณ์จริงที่ผู้เรียนจะพบเจอและส่งเสริมความเป็นพลเมืองโลก
- 4.3 นำเสนอเนื้อหาที่เป็นกลาง ไม่มีอคติ เคารพความแตกต่างของบุคคลและสังคม

มาตรฐานการเรียนการสอน 10 MOOC

ที่ได้รับการยอมรับระดับนานาชาติ

มาตรฐาน 5 สื่อการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้

- 5.1 คุณภาพของสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองมีความถูกต้องและผลิตตามหลักการออกแบบสื่อ
- 5.2 คุณภาพของสื่อเสริมการเรียนรู้มีความถูกต้องและสอดคล้องกับเนื้อหารายวิชาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้

มาตรฐาน 6 การสื่อสาร

ตัวบ่งชี้

- 6.1 มีการใช้เครื่องมือสื่อสารที่อยู่ในระบบจัดการรายวิชา (MOOC Platform) หรือจากเว็บภายนอกเป็นเครื่องมือจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 6.2 มีคำอธิบายลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ คำสั่งงานและการใช้งานบทเรียนด้วยภาษาที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย

มาตรฐาน 10 การปรับปรุงพัฒนา

ตัวบ่งชี้

- 10.1 มีการประเมินผลรายวิชาเพื่อใช้เป็นข้อมูลปรับปรุงรายวิชา จากความคิดเห็นของผู้เรียน ผู้สอน และบุคลากรฝ่ายสนับสนุน
- 10.2 นำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

มาตรฐาน 9 ผลการจัดการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้

- 9.1 ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินของรายวิชา
- 9.2 ผลสำรวจความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการจัดการรายวิชา
- 9.3 มีเอกสารรับรองสำหรับผู้เรียนที่เรียนผ่านเกณฑ์การประเมินรายวิชา

มาตรฐาน 8 การสนับสนุนผู้เรียน

ตัวบ่งชี้

- 8.1 มีการแนะนำวิธีการเรียนออนไลน์ให้ประสบความสำเร็จ
- 8.2 ผู้สอนหรือผู้ช่วยสอนแจ้งช่องทางและช่วงเวลาติดต่อสื่อสารเพื่อให้ผู้เรียนติดต่อได้ตลอดการเปิดสอน
- 8.3 ผู้สอนหรือผู้ช่วยสอนติดต่อสื่อสารและติดตามการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนคงอยู่ในระบบ

มาตรฐาน 7 ลิขสิทธิ์และครีเอทีฟคอมมอนส์

ตัวบ่งชี้

- 7.1 เนื้อหาและสื่อการเรียนรู้ในรายวิชาได้รับการตรวจสอบความถูกต้องตามสิทธิการใช้งาน
- 7.2 มีการระบุสัญญาอนุญาตครีเอทีฟคอมมอนส์ (Creative Commons) ของเนื้อหาและสื่อการเรียนรู้ตามที่หน่วยงานรัฐ/สถาบันการศึกษากำหนดให้เห็นอย่างชัดเจน